

ယိုင်းမံာ် ဂၢၢ်ခၢ်ရှၢ်ခၢ်မုၢ်ခၢ် ယိုင်းယၢဝ်း

Sustainable Development Goals (SDGs)

ယိုင်းမံာ် (4) – ပံးပုၣ်,ၣ်,ၣ်,ၣ်,ၣ် ဂၢၢ်ခၢ်မီးခၢ်မံၢ်.ဂၢၢ်.

Goal (4): Quality Education

ယိုင်းမံာ် (4) ယိုင်းမံာ် ဂၢၢ်ခၢ်ရှၢ်ခၢ်မုၢ်ခၢ် ယိုင်းယၢဝ်း (SDGs) ခံၢ်ပိၢ်ခၢ် “ပံးပုၣ်,ၣ်,ၣ်,ၣ်,ၣ် ဂၢၢ်ခၢ်မီးခၢ်မံၢ်.ဂၢၢ်.” ယဝ်း။ ယိုင်းကၢၢ်ခၢ် ယိုင်းမံာ်ကၢၢ်ခၢ်ခံၢ်ပိၢ်ခၢ် တၢ်, - သၢင်းလွၣ်းမၢ်ခၢ်လံၣ် ခၢ်ခၢ်ပံးပုၣ်,ၣ်,ၣ်,ၣ်,ၣ် ဂၢၢ်ခၢ်မီးခၢ်မံၢ်.ဂၢၢ်.၊ မီးလွၣ်းခၢ်ရှၢ်ခၢ်; ဝဲလ; လွၣ်းဗီၣ်,ပိၣ်း ယဝ်း.ဂၢၢ်; ပုၣ်းပွၣ်ပၢ်း တိုဝ်း.တၢင်း ဂၢၢ်ခၢ်ရှၢ်ခၢ်ခၢ်. ထူခၢ်;လူဝ်း တၢ်,ၣ်,ၣ်,ၣ်,ၣ်.။ မၢ်းမၢ်ခၢ်; ပံးပုၣ်,ၣ်,ၣ်,ၣ်,ၣ်. နှံးပိၢ်ခၢ် ဝဲလ;ခၢ်,ပိၢ်ခၢ်. သုခၢ်,လံးသုခၢ်,ပိၢ်ခၢ်ရှၢ်ခၢ်; ဝဲလ; ခၢ်;ဂၢၢ်: သုခၢ်ကၢၢ်လၢ်,လွၣ်း တၢ်,ဂၢၢ်ခၢ်ရှၢ်ခၢ်မုၢ်ခၢ်ယိုင်းယၢဝ်းယူ,ယဝ်း။ ဗံၣ်,တုၣ်;လိၣ်းခံၢ်.ပိၢ်ခၢ် ခၢ်;လၢ်,လွၣ်း တၢ်,ယိုင်းမံာ် (4) –

1. **ဂၢၢ်ခၢ်ခၢ်ထိုင် ပံးပုၣ်,ၣ်,ၣ်,ၣ်,ၣ်** - ထတ်းသၢင်း နှံးမၢ်ခၢ်လံၣ်; လုၣ်;ကွၢ်ခၢ်,လံး ဝဲလ; ယိၣ်းတၢင်းမူတ်း လံး ခၢ်;ထိုင် ပံးပုၣ်,ၣ်,ၣ်,ၣ်,ၣ်, လၢ်.ဝဲလ; ဝဲလ;ဂၢၢ် ဂၢၢ်ခၢ်ကၢ်,သိၣ်;ပိၢ်ခၢ်. ဗီၣ်,ပိၣ်းဂၢၢ် ဝဲလ; မီးခၢ်မံၢ်.ဂၢၢ်.။ ကၢၢ်ခၢ်. ခၢ်;ပၢ်း ဂၢၢ်ခၢ်ပၢ်းပိတ်; လွၣ်းပိၣ်,ပိၣ်; ဂၢၢ်ခၢ်ပိၢ်ခၢ်လံးယိၣ်း ခၢ်;ပံးပုၣ်,ၣ်,ၣ်,ၣ်,ၣ်, ဝဲလ; ဂၢၢ်ခၢ်ရှၢ်ခၢ်. လွၣ်းခၢ်ထိုင် ပံးပုၣ်,ၣ်,ၣ်,ၣ်,ၣ်, ကၢၢ်ခၢ်ဗီၣ်,ပိၣ်းဂၢၢ် တၢ်,လုၣ်;ကၢၢ်တုၣ်.တိုဝ်း.ပံး; ရှၢ်ခၢ်ထိုင် ရှၢ်ခၢ်ဂၢၢ်.ကၢၢ် ကၢ်,ဗီၣ်ခၢ်; ရှၢ်ခၢ်ခၢ်;ဂိၣ်းမိုၣ်း ဝဲလ; လုၣ်;ကွၢ်ခၢ်, ခၢ်;ဝဲလ;လံး ကၢၢ်တုၣ်. တိုဝ်း.ပံး;။
2. **ခၢ်မံၢ်.ဂၢၢ်. ပံးပုၣ်,ၣ်,ၣ်,ၣ်,ၣ်** - ရှၢ်ခၢ်မုၢ်ခၢ် ခၢ်မံၢ်.ဂၢၢ်.ပံးပုၣ်,ၣ်,ၣ်,ၣ်,ၣ်, လုၣ်;ယိုင်းလုၣ်;တီး ဗွၣ်ခၢ်ဂၢၢ် ဂၢၢ် ရှၢ်ခၢ်ခၢ်. ကၢၢ်ခၢ်လွၣ်းရှၢ်ခၢ်.ဂံၢ်,ဂၢၢ် ဝဲလ; မီးဗွၣ်ခၢ်ယွၣ်းထိုင်တီး။ ကၢၢ်ခၢ်. တေခၢ်;ပၢ်း ဂၢၢ်ခၢ်ယုၣ်. မုၢ်ခၢ် လွၣ်းမေၢ်လိၣ်;လံး။ လွၣ်းမေၢ်ခၢ်.သုခၢ်, ဝဲလ; ခၢ်မံၢ်.ဂၢၢ်. ကၢၢ်ခၢ်ကၢ်,မီးကၢ်,ပိၢ်ခၢ် ခၢ်;လၢ်တုၣ်; ပၢ်ခၢ်။ လိၣ်ဝဲသေခၢ်. ယၢင်းခၢ်ပၢ်း တၢင်းလုၣ်,သိၣ်,ပိတ်.လွၣ်. ဂၢၢ်ခၢ်ရှၢ်ခၢ်. ကၢၢ်ခၢ်လွတ်;ဗေခၢ် ဝဲလ; မီးလွၣ်းခၢ်ရှၢ်ခၢ်။
3. **ခၢ်မံၢ်.ဂၢၢ်. ထိၣ်.ခၢ်, (Technique) ဝဲလ; ဂၢၢ်ခၢ်ရှၢ်ခၢ်.တွၣ်.** - ပုၣ်းပွၣ် ဂၢၢ်ခၢ်လံးမၢ်;လုၣ်;ခၢ်မံၢ်.ဂၢၢ်. ကၢၢ်ခၢ်ရှၢ်ခၢ်.ဂံၢ်,ဂၢၢ်. ရှၢ်ခၢ်;ပၢ်း ခၢ်မံၢ်.ဂၢၢ်. ထိၣ်.ခၢ်, (Technique) ဝဲလ; ဂၢၢ်ခၢ်ရှၢ်ခၢ်.တွၣ်. တၢ်,ယုၣ်.မုၢ်ခၢ် ဂၢၢ်ခၢ်လၢ်;ဂၢၢ်ခၢ်ခၢ် ဝဲလ; ဗွၣ်;ခၢ်.ခၢ်. ဗွၣ်သၢင်း။ ကၢၢ်ခၢ်. တေခၢ်.လိၣ်. ယိုင်းမံာ် ခၢ်;ဂၢၢ်ရှၢ်ခၢ် တၢင်း လွၣ်းခၢ်;ယုၣ်,ပံးမၢ်;မီး ကၢၢ်ခၢ်ယိုင်းယၢဝ်း ဝဲလ; ဂၢၢ်ခၢ်ခၢ် ကၢၢ်ခၢ်,တၢ်ခၢ်,ခၢ်ခၢ်.ယဝ်း။
4. **ဂၢၢ်ခၢ်ခၢ်ထိုင် ပံးပုၣ်,ၣ်,ၣ်,ၣ်,ၣ်, လွတ်,တူဝ်း** - ရှၢ်.ရှၢ်ခၢ် ဂၢၢ်ခၢ်ခၢ်ထိုင် ပံးပုၣ်,ၣ်,ၣ်,ၣ်,ၣ်, ကၢၢ်ခၢ်ပွၣ်ပိၢ်ခၢ်လံး; မီးခၢ်မံၢ်.ဂၢၢ်.ဗံၣ်,ထိၣ်.ခၢ်, မီးဂၢၢ်ခၢ်ရှၢ်ခၢ်.တွၣ်. ဝဲလ; လၢ်.သုၣ် ဗီၣ်,ပိၣ်းဂၢၢ်။ ကၢၢ်ခၢ်. ရှၢ်ခၢ်ထိုင် ဂၢၢ်ခၢ်ပုၣ်းပွၣ် တိုဝ်း.တၢင်း တၢ်,ပံးပုၣ်,ၣ်,ၣ်,ၣ်,ၣ်,ကၢၢ်ခၢ်လၢ်.သုၣ် ဝဲလ; ဂၢၢ်ခၢ်ခၢ်,ခၢ်; လွၣ်းခၢ်ထိုင် တၢင်းမေၢ် ဂီၣ်,လုၣ်;ခၢ်;မုၢ်ခၢ် ဝဲလ; ဂၢၢ်ခၢ်ခၢ်သိၣ်,တိတ်;တေၢ်, (Information and Communication Technology – ICT) ။
5. **ဂၢၢ်ခၢ်ဗီၣ်,ပိၣ်းလံးယိၣ်း ခၢ်;ပံးပုၣ်,ၣ်,ၣ်,ၣ်,ၣ်** - ပၢ်းပိတ်; လွၣ်းပိၣ်,ပိၣ်;ခၢ်; ဂၢၢ်ခၢ်ပိၢ်ခၢ်လံးယိၣ်း ဝဲလ; ရှၢ်. ရှၢ်ခၢ် ဂၢၢ်ခၢ်ခၢ်ထိုင် လၢ်.ထၢ်ခၢ်; ပံးပုၣ်,ၣ်,ၣ်,ၣ်,ၣ်,တၢင်းမူတ်း တၢ်,ၣ်,ၣ်,ၣ်. ဗီၣ်,ပိၣ်းဂၢၢ်။ ကၢၢ်ခၢ်.ခၢ်;ပၢ်း ဂၢၢ်ခၢ်ခၢ်ခၢ် လွၣ်းရှၢ်ခၢ်; တၢင်းဗီၣ်;ခၢ်;ဗီၣ်;ထုၣ်း ဝဲလ; တူဝ်.ပုၣ်;ဂၢၢ်ခၢ် ကၢၢ်ခၢ်တေခၢ်;ခၢ်;ပံးပုၣ်,ၣ်,ၣ်,ၣ်,ၣ်, ခၢ်;ယိၣ်းခၢ် ကိၣ်,ပၢ်း ဂၢၢ်ခၢ်တိုၣ်းသုၣ်ခၢ်ခၢ်ရှၢ်ခၢ်; ခၢ်;ယိၣ်းတၢင်းခၢ် တၢ်,ရှၢ်ခၢ်;သၢင်း; ဂၢၢ်ခၢ်ရှၢ်ခၢ် လိၣ်.တွၣ်. ခၢ်;တူဝ်,ပုၣ်; ပံးသံး; ပံးထိၣ်,ခၢ်,လုၣ်,ဂျီ, ပံးကိၣ်,ဂျီ,ခၢ်,ခိ,ယိုဝ်, ဝဲလ; ပံးခၢ်. (STEM) လိၣ်;ခၢ်.ယဝ်း။

6. **ဂါဇန်ရှမ်းမိုဝ်းဂခိင် တင်းလုမ်းဖှါ၊ တျးပံးပလို၊ဂျာ၊** - သင်းဂါဇန်ရှမ်းမိုဝ်း ဂျးမိုဝ်းမိုဝ်း တျးဂမ်.လွံး မိုဝ်းကခိင်တိုက်.ရှမ်းမုခမ်းမိုခမ်းယိုယူ,ခခေင်. ခင်းဂါဇန်သင်း ပိုင်ပံးပလို၊ဂျာ၊ ကခိင်မီးဖွခမ်းယွခမ်း ထိုင်တီး; ငလး; မီးလွင်းခပ်ရှမ်း။ ကခိင်ခိင်. တေရှမ်းပျး ဂါဇန်ယုဂ်.မုခမ်း ပာင်ဖိုဂ်းဖွခမ်း.ဗူးသွခမ်း ဂါဇန်ရှမ်းမုခမ်း နှင်.သင်းပိုင်ခိင်.ထာခိင် ပံးပလို၊ဂျာ၊ ငလး; ဂါဇန်ဂမ်.ထိမ် တိုခမ်းလင်း တျးရှပ်.ရှင်း ဂါဇန်ရှမ်းမုခမ်းယိုခမ်းယောင်း ခင်းပံးပလို၊ဂျာ။

ဂါဇန်ကွင်,မခိင် ယိုဝ်းမံ (4) ခိင်. ပီခိင်ကခိင်လမ်,လွင်း တျးဂါဇန်ယု.လူ.လိပ် ဗွပ်,ဂိုဝ်း ဂါဇန်ခွတ်းဖခိင်. ဂါဇန်ပုဂ်းပွင် လွင်းရှမ်းမုခမ်းပံးမခိင်;မီး ငလး; ဂါဇန်ရှိုတ်းသင်း လုမ်းဖှါ. ကခိင်မီးလွင်းဖိုင်,ပိုင် ငလး; ယိုခမ်းယောင်း လိုင်သေဂပ်,ယပ်.။ ပံးပလို၊ဂျာ,ခိင်. မီးပုခမ်းဖွခမ်း ခင်းဂါဇန်ပခိင်ကိခိင်ရှိုင်း ဂျးခင်းတေဂျေဂျေ. ဂါဇန်သင်း; ပံးဂိုခိင်.ဖေ;သင်း; ငလး; ဂါဇန်ရှင်းရှိုင်းဂျးခင်း တျးယိုခမ်းမိခမ်းပခိင် လွင်းကခိင်ပီခိင်ဖွခမ်းလီ တေဂျေတိုင်,ဂိုခိင်ရှမ်း။

ယိုဝ်းကခိင်

4.1 ရှပ်.ရှင်းတျး လုဂ်းကွခိင်, လံး ငလး; ယိုဝ်းတင်းမူတ်း လံးရှပ်.ပံးပလို၊ဂျာ, လခိင်.ငပ်; ငလး; လခိင်.ဂါင် ကခိင်ကမ်,သိုင်;ဂိုခိင်; မီးလွင်းဖိုင်,ပိုင် ငလး; မီးခခမ်.ဂတ်. လူဂ်းကွခိင်သျှ,ထိုင် ဖွခမ်းဂါဇန် ဂါဇန် ရှိုခိင်ရှ်. ကခိင်ခွင်.ဂံ,ဂခိင် ငလး; မီးဖွခမ်းယွခမ်းထိုင်တီး; လွမ်းခခေင်, ယိုဝ်းမံ (4) ခင်းခပ်းတင်းတေဂျေထိုင်ပီ 2030။

4.2 ရှပ်.ရှင်းတျး လုဂ်းကွခိင်, လံး ငလး; ယိုဝ်းတင်းမူတ်း မီးဂါဇန်ခပ်းထိုင် ဂါဇန်ရှမ်းမုခမ်းလုဂ်းကွခိင်,လိပ်. ဂါဇန်တူဂ်းထိုင် ငလး; ပံးပလို၊ဂျာ, လခိင်.ကွခိင် ကခိင်မီးခခမ်.ဂတ်. ခခေင်,ရှိုပ် လိုဝ်းခပ် တေဖွခမ်း.တိုင်; တခိင် တျးပံးပလို၊ဂျာ, လခိင်.ငပ်; ခင်းခပ်းတင်းတေဂျေထိုင်ပီ 2030။

4.3 ရှပ်.ရှင်းတျး ဖှီးလံး ငလး; ခခေင်;ယိုဝ်းတင်းမူတ်း ခပ်းထိုင် ပံးပလို၊ဂျာ, ကခိင်ပွင်ပီခိင်လံး; မီးခခမ်.ဂတ်. ဖှီး,ထိပ်.ခခိင်, ဂါဇန်ရှပ်.လိင်.တွင်. ငလး; လခိင်.သိုင် ဖိုင်,ပိုင်ဂခိင် ရှမ်းပျး လခိင်.လွမ် ခင်းခပ်းတင်း တေဂျေထိုင်ပီ 2030။

4.4 ဖှီး.ထိမ် တင်းခခမ်ဂျးခင်းခခေင်, ငလး; ဂျးခင်းသီခိင်ယို, ကခိင်မီးခခမ်.ဂတ်. ကခိင်ခွင်.ဂံ,ဂခိင်ခိုခိင်;ထိုင်; ရှမ်းထိုင် ခခမ်.ဂတ်. ထိပ်.ခခိင်, ငလး; ဂါဇန်ရှပ်.လိင်.တွင်. တျးဂါဇန်လင်းဂါဇန်ငခိင်; ဂါဇန်ငခိင်ကခိင် ရိုင်,တခိင်, ငလး; ဖှီးခခေင်.ဗျး.နှင်သင်း; ခင်းခပ်းတင်း တေဂျေထိုင်ပီ 2030။

4.5 ပာဂ်းပိတ်; လွင်းပိတ်,ပိုင်; ဂါဇန်ပီခိင်လံးယိုဝ်း ခင်းပံးပလို၊ဂျာ, ငလး; ဂါဇန်ရှပ်.ရှင်း လွင်းခပ်းထိုင် ပံးပလို၊ဂျာ, ငလး; ပာင်ဖိုဂ်းဖွခိင်. ဂါဇန်ရှပ်.လိင်.တွင်. ကခိင်ဖိုင်,ပိုင်ဂခိင် တျးလုမ်းကခိင်တုမ်.တိုင်.ငံး ရှမ်းထိုင် ဂျးခင်းဂျေ.ကခိင် ကမ်,ခိုင်ရှိုင်း; ဂျးခင်းခိုဝ်းဂိုဂ်းမိုဝ်း; ငလး; လုဂ်းကွခိင်, ခင်းငပ်းလံး ကခိင်တုမ်. တိုင်.ငံး; ခင်းခပ်းတင်း တေဂျေထိုင်ပီ 2030။

4.6 ရှပ်.ရှင်းတျး လုဂ်းကွခိင်,တင်းမူတ်း ငလး; တင်းခခမ် ဂျးခင်းသီခိင်ယို, တင်းခခမ်တင်းလံး ကိပ်,ပျး လံး ငလး; ယိုဝ်း ကွင်,မခိင် ခင်းဂါဇန်မေဂျေလိပ်;လံး ငလး; ဂါဇန်မေဂျေပပ်.သွခိင်, ခင်းခပ်းတင်း တေဂျေထိုင်ပီ 2030။

4.7 ရှပ်.ရှင်းတျး ဖှီးရှိုခိင်ရှ်.ဂျေ.လံးရှပ်.တင်းရှ်.ပံးရှခိင် ငလး; ခခမ်.ဂတ်. ကခိင်လမ်ပီခိင် တျးပုဂ်းပွင် ဂါဇန်ရှမ်းမုခမ်းယိုခမ်းယောင်း ရှမ်းထိုင်ပျး ပံးပလို၊ဂျာ, တျးဂါဇန်ရှမ်းမုခမ်း ယိုခမ်းယောင်း ငလး; လွမ်းလံး ဂါဇန်ယူ,သပ်း ကခိင်ယိုခမ်းယောင်း. သုခိင်,လံးသုခိင်,ပီခိင်ဂျးခင်း; လွင်းဖိုင်,ပိုင် လံးယိုဝ်း; ဂါဇန်ပုဂ်းပွင် ဖှိုင်းငခိင်;ဖှိုင်းထိုင် ကခိင်မီးလွင်းငမ်းယိခိင် ငလး; ကမ်,မီးလွင်းရှပ်.ရှိုင်း; ဂါဇန်ပီခိင်ဂျးခင်းခင်းလုမ်း;

ဗဟို၊ ငလ; ဂါဇ်ရှုမ်လူမ်းရှပ်.တွမ်း; ဗှိုင်းငင;ဗှိုင်းထုင်းကခပ်ပိတ်,ပိုင်းဂခပ် ကိတ်,ပုး မီးသုခမ်,ရှုမ်းလွမ်း ဗှိုင်းငင;ဗှိုင်းထုင်း တျ,ဂါဇ်ရှုမ်းမုခမ်းယိုခမ်းယာ်း လိုဝ်းခမ်.ယဝ်.။

4.A သာ်း ငလ; ယုတ်.လခမ်. ဗှိုင်းဂမ်.ဂိမ်ပံးပလု်,လျ, ကခပ်မီးလုတ်;ကွခမ်,၊ ဂုခမ်းကမ်,ဗိင်ရှိုင်း ငလ; လွင်းတုမ်.တိုဝ်.ငါ; ခင်းဂါဇ်ပိခပ်လံးယိင်း ငလ; ဂမ်.လွဲ;သိင်,ဝိတ်.လွမ်. ဂါဇ်ရှိုမ်းရှု. ကခပ်လွတ်;ဗေ;၊ ကမ်,မီးလွင်းရှပ်.ရှိုင်း; မီးဂါဇ်ခပ်;ရှုမ်း ငလ; မီးဗွခမ်းယွခမ်းထိုင်တီး တျ,ဂုးဂေ.။

4.B ချား;တား;ခမ်ငိုခမ်းဂမ်.လွဲ;ဂါဇ်ရှိုမ်း တင်းလုမ်းဗဟို. ပခပ်မိုင်းကခပ်တိုက်.ရှုမ်းမုခမ်း၊ ဂမ်.ပုး ခမ် မိုင်းကခပ်ဂါဇ်ရှုမ်းမုခမ်းခက,မာ်. မိုင်းဂုခပ်လိတ်.လိတ်.ကခပ်တိုက်.ရှုမ်းမုခမ်းယူ, ငလ; မိုင်းခင်းဂုခပ် ကျ,ဗဟို.ဂျ. တျ,ဂါဇ်လုင်းလိုဝ်;ခင်း ပံးပလု်,လျ,ကခပ်လခမ်.သုင်လှိုဝ်သေဂပ်, ရှုမ်းပုး ပာ်ဗှိုင်းဗွခမ်. ဂါဇ်ရှု လိင်.တွင်. ငလ; ပံးထိတ်.ခမ်, ဗေ,ဗေ;မုခမ်း ငလ; ဂါဇ်ဂပ်;သိုပ်,တိတ်;တေ,၊ ပံးကိခမ်,ဂျိုခမ်, ခေ,ယိုဝ်, ကိတ်, ဂါဇ်ရှိုမ်းဗေ,ပံးသံ; ခင်းမိုင်းကခပ်ခိုခမ်းယု,ယူ,ယဝ်. ငလ; တား,မိုင်းကခပ် တိုက်. ရှုမ်းမုခမ်းယူ, ခခမ်. ခင်းခား;တား တေ,ထိုင်ပီ 2020။

4.C ဗှိုမ်.ထိမ် ဂါဇ်ဂမ်.လွဲ;ခူးသွခမ်ကခပ်မီးခမ်.ဂတ်. ရှုမ်းထိုင် ဂါဇ်ရှုမ်းမိုင်းဂခပ်ရှုမ်းမိုင်းမိုင်း တျ,ပာ် ဗှိုင်းဗွခမ်.ခူးသွခမ် ခင်းမိုင်းကခပ်တိုက်.ရှုမ်းမုခမ်းယူ, ငလ; ဂမ်.ပုးခမ်မိုင်းကခပ်ဂါဇ်ရှုမ်းမုခမ်းခက, မာ် ကိတ်,ပုး မိုင်းဂုခပ်လိတ်.လိတ်. ကခပ်တိုက်.ရှုမ်းမုခမ်းယူ, ခင်းခား;တား တေ,ထိုင်ပီ 2030။

လွင်းနှိတ်းသင်းလုမ်းလတ်းလိုင်လုမ်းဟ့ၣ် ဂီဝ်,လူၣ်း ယိုင်းမံ (4)

လွင်းနှိတ်းသင်းလုမ်းလတ်းလိုင်လုမ်းဟ့ၣ် ဂီဝ်,လူၣ်း ယိုင်းမံ (4) ခံ. မခင်းထိုင်းလိုင်သေ တီးဂုၣ်ခံ.ဝံ. ဂွၣ်ခံ,ခး တင်းပီခံ ဂးလ ခခေ.ယု,ယဝ်. ဂုၣ်းဂး ခုဝ်,ဝိတ်.-19 ခံ. မီးဟ့ၣ်ခေ.လၢ ခိုင်ဂခေပံးပုၣ်,လု,သေ ဂီဝ်းဂ့ၣ် ခး 104 မိုင်းခခေ. 4 ထိုင် 5 မိုင်းခခေ. လံးဂးဂခေဂီဝ်းဂ့ၣ်.။

သင်တးကမ်,မီး ခပ်.မံတင်,ကခေခိုင်.ထီမ်ခေလိုင် တေ့ထိုင် ပီ 2030 ခခေ. ခတ်းလမ်းဝံ.ဝး လုၣ်း ကွခေ, ငလ; ဂုၣ်ခေခေ, 84 လခေ.ဂေ့ခေ. တေမီးခွၣ်းဂုၣ်းဂီဝ်းသေ လုၣ်းဂီဝ်းမ့ၣ်; 300 လခေ.ဂေ့. သမ်.တေခတ်, ခခေ.ဂတ်. ကခေလုၣ်,မိုခေခေ, လွင်းမေ့လိတ်းလံး ငလ; လွင်းမေ့ခေ.သွခေ တး ကွင်,မခေခေလတ်းပခေ.။

တးဂီဝ်းသင်း ယိုင်းမံ (4) ခံ. ဝိုင်ခေဂင် ပံးပုၣ်,လု,ခခေ. တေပီခေဂခေလုၣ်.တိုခေလင်း လခေ. လိုင်မိုင်း ကခေလမ်,လွင်းလိုင်သေပိုင်ယဝ်.။ ခွၣ်းလိုင်ခခေ.ထိုင်; ဂခေထတ်းတီၣ် မိုခေခေ, ဂခေဂီဝ်းသင်း ပီခေပံးပုၣ်,လု, ကခေကမ်,သိုင်;ဝိုင် ငလ; ကမ်,ဂီဝ်းကမ်,လံး; ဂခေခိုင်.ထီမ် တင်းခေမံ ခူးသွခေ. ဂခေဂုၣ်ခေ;မုခေ ငဝ်းခမ်, ခုဝ်.သင်းပိုင်.ထီမ် ဂုၣ်းဂီဝ်း ငလ; ဂခေယွမ်းဂုၣ်.လု. တိုဝ်း လွင်းလိတ်းလံး; တီး,လိတ်,ငတ,လ်လိုင်ခခေ. ပီခေလွင်းယို,ယု,ယဝ်.။

ခေးထမ် ဂီဝ်,လူၣ်း ယိုင်းမံ (4) ပံးပုၣ်,လု, ကခေမီးခခေ.ဂတ်.

- (1) လိုင်သုတေလံးဂီဝ်း လွင်းနှိတ်းခး ကီးသင်လံးလံး?
- (2) သုတေလံးထုးလွင်းခိုင်,တးသင်လံးလံး?
- (3) လွင်းမီးဂုမ်,ကခေ မီးလွင်းယပ်,ခိုင်, တးခပ်ထိုင် ပံးပုၣ်,လု,ယု,ဂ့ၣ်. တေမီးလိုင်.ဂိုင်လံးလံး?
- (4) လိုင်သု တေဂီဝ်းကီးသင်ပခေလံး?
- (5) ပီခေခေပုၣ်ပွင် ပံးပုၣ်,လု, (1) ဂေ့ခေ. လွင်း,တေယပ်,ဂ့ၣ်. ကမ်,ခခေ ငံး; ယွခေ.သင်?

“ပံးပုၣ်,လု,ခခေ. ပီခေသုခေ,လံးသုခေ,ပီခေဂုၣ်ခေ.”
“Education is Human Rights”